

## ĐỨNG THẰNG LÀM NGƯỜI – (1,474 ngày trong nhà tù Cộng Sản Việt Nam) – Kỳ 124



Tạ Phong Tần, Hồi ký Chuyện của tôi  
Với Thượng Nghị Sĩ Janet Nguyễn, sau khi chào  
cờ ngày Mừng 1 tết Đinh Dậu.

Mấy đứa tù thường phạm tôi gặp ngoài sân khu giam nữ trại Bồ Lá rất ngạc nhiên không hiểu tại sao tôi ở có một mình ở phòng đầu, trong khi tụi nó phải ở chen chúc một phòng bốn năm chục đứa. Tụi nó nói với tôi có ba phòng lớn: phòng nhất tội danh liên quan đến ma túy, phòng nhì tội danh liên quan đến kinh tế (tức tiền bạc, như lừa đảo, lạm dụng tín nhiệm chiếm đoạt tài sản, cố ý làm trái nguyên tắc

quản lý kinh tế, tham nhũng, v.v...) và một phòng khác nhất đủ thứ tội danh trừ hai nhóm trên, kêu là phòng "hột vịt lộn."

Tôi thấy ở đây bọn tù khi nói chuyện với cán bộ trại đều ngồi chồm hổm dưới đất ngóng mỏ lên, còn bọn công an thì đứng hoặc ngồi trên ghế. Tôi hỏi tụi nó:

– Bộ ở đây công an bắt mấy đứa mà ngồi dưới đất nói chuyện à?

Tụi nó nói:

– Ủ, ai cũng vậy hết nên tụi em cũng vậy.

– Mấy đứa thấy chị có bao giờ ngồi dưới đất không? – Tôi hỏi.

– Không! – Tụi nó trả lời.

– Tất nhiên phải như vậy. Người chớ có phải chó đâu mà ngồi dưới đất ghéch mõm lên nói chuyện. Phải ngồi ngang hàng đảng hoàng, không có ghế thì đứng, không ngồi dưới đất để chúng nó ngồi dằng háng ở trên. Ở tù chỉ bị hạn chế một số quyền công dân thôi, chớ quyền con người vẫn được pháp luật quy định đảm bảo đầy đủ. Quyền con người là quyền được ăn uống đảm bảo vệ sinh, được ở trong môi trường lành mạnh, không khí trong sạch, không bị dơ dáy, ẩm mốc, có đủ nước sạch để tắm, có ti vi, báo chí để coi, bệnh phải được điều trị, cấp thuốc. – Tôi nói.

Tụi tù trở mắt nhìn tôi nói, há hốc miệng như vừa nhìn thấy người từ hành tinh khác rơi xuống trái đất vậy. Tôi hỏi tụi nó:

– Mấy đứa không biết chuyện này hả? Không có ai nói cho biết hả?.

Tụi nó lắc đầu, nói:

– Tụi em mới nghe lần đầu đó chị. Giờ nghe chị nói mới biết. Hèn chi tụi em không thấy chị ngồi dưới đất bao giờ.

– Bây giờ biết rồi thì phải thực hiện như vậy nghe, đừng để chúng nó xem thường, khi dễ mình. Hôm qua chị mới đưa cái đơn khiếu nại lên giám thị về chuyện ở đây không phát nước uống, ăn canh cải heo chê, thịt heo kho thúi hoặc đó. Tao còn ở đây ngày nào tao còn khiếu nại dài dài.

Tụi nó lại trở mắt nhìn tôi, nói:

– Trời, sao chị dám khiếu nại như vậy, không sợ sao?

– Sợ cái gì?. – Tôi hỏi lại.

Tụi nó im lặng không trả lời, nhìn nhau cười cười.

Tôi nói tiếp:

– Tao sợ thằng nào, con nào mà hông dám? Thách bọn nó dám động đến tao đó. Lúc ở trại tạm giam an ninh điều tra Sài Gòn, tao tuyệt thực một tháng hai mươi ngày, chúng

nó phải năn nỉ tao ăn cơm đó. Hôm qua tao mới nói chuyện với phó giám thị trại này đó, ông hứa sẽ giải quyết khiếu nại.

– Ông Tám phải không chị? – Một đứa hỏi.

– Ừ, Phạm Văn Tám. – Tôi nói.

– Rồi ông không làm gì hết sao? – Nó lại hỏi.

– Làm gì là làm gì? – Tôi hỏi lại. – Ma bắt xem mặt người ta mày ơi. Đâu có dễ hù tao, mà cũng không bịp tao được. Tao nói ra là họ phải cứng họng mới nói, không thì thôi.

Một đứa nói:

– Bọn này nó ác lắm chị ơi. Nhà mình thăm nuôi, gửi cái gì vô ăn nó cũng không cho, bắt chỉ được gửi thịt kho thôi, gửi cá khô là nó không cho nhận, nó bắt mình phải mua của nó bán. Nhà em nghèo chỉ đủ tiền mua cá khô, làm gì có tiền mua thịt gửi cho em. Em hổng có gì ăn cơm hết, ở đây chị em thương cho cái gì em ăn cái đó.

Mấy đứa đứng xung quanh nói:

– Nó nói đúng đó chị. Cá khô hay thứ khác không được nhận.

– Nhà tao ở xa, cũng không gửi cái gì nhiều, nhưng cá khô lù đù chiên thảng nào cũng có cả ký lô. Hôm đến đây vẫn còn một hộp cá khô chiên thảng trước gửi ăn không hết. Mày lấy cái bọc nilon đưa chị, chị lấy cho một mớ chiên lại mà ăn cơm. Vài hôm nữa thế nào con em chị nó cũng đi thăm nuôi lại có cá khô chiên mới. Để tao coi bọn này nó dám chặn cá khô chiên của tao thì tao kêu nó bằng ông nội, bà nội, thách cả lũ chúng nó dám làm.

– Tôi nói.

Con này nghe vậy, vội vàng chạy đi kiếm cái bọc nilon đưa cho tôi. Tôi nói:

– Đầu giờ chiều mở cửa phát cơm thì chị đưa cá cho.

Nó nghe vậy cảm ơn tôi rồi rít.

Tôi ở trại Bồ Lá qua đến ngày thứ ba thì cán bộ quản lý khu báo tôi biết là con Tú đến thăm nuôi tôi. Tôi mới lục mớ giấy tờ đang giữ, cầm theo cái biên bản trao trả tài sản mà ông Trần Văn Cống đã đưa cho tôi lúc tôi ở trại Chí Hòa đem theo đi ra ngoài phòng thăm gặp. Tôi định bụng sẽ gửi mớ giấy tờ, bằng cấp, tiền, nữ trang trại Bồ Lá đang giữ cho em tôi đem về. Tiền, vàng thì nó muốn "xử" thế nào tùy ý, còn giấy tờ đem về nhà thờ Kỳ Đồng gửi cha giữ cho chắc ăn, không thẳng an ninh khốn nạn nào dám xông vô ăn cướp.

*(còn tiếp)*